

Országgyűlési képviselő

Iromány száma: **T/12790.**

Benyújtás dátuma: **2020-09-07 12:35**

Parlex azonosító: **VLJCZZMA0001**

Címzett: **Kövér László, az Országgyűlés elnöke**

Tárgy: **Törvényjavaslat benyújtása**

Benyújtó: **Kocsis-Cake Olivio (Párbeszéd)**

Törvényjavaslat címe: **A jótekonyság világnapja alkalmából a civil társadalom megerősítése céljából a civil szervezetek támogatásának módosításáról**

Az Alaptörvény 6. cikkének (1) bekezdése alapján „**A jótekonyság világnapja alkalmából a civil társadalom megerősítése céljából a civil szervezetek támogatásának módosításáról**” címmel a mellékelt törvényjavaslatot kívánom benyújtani.

2020. évi törvény

A jótékonyág világnapja alkalmából a civil társadalom megerősítése céljából a civil szervezetek támogatásának módosításáról

1. §

A külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló 2017. évi LXXVI. törvény 6. §-ának helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„6. § Ez a törvény 2020. október 1. napján hatályát veszti.”

2. §

A külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló 2017. évi LXXVI. törvény 7. §-ának helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„7. § Ezen törvény által vezetett Nyilvántartást meg kell szüntetni, és a nyilvántartásokban tárolt adatokat haladéktalanul meg kell semmisíteni.”

3. §

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény az alábbi 75/A §-sal egészül ki:

„75/A. § A Kormány 2020. december 31. napjáig jelen törvény módosításának előterjesztésével köteles biztosítani a Nemzeti Együttműködési Alap civil szervezetek részvételével és ellenőrzése mellett történő működését szolgáló átalakítását, és a civil szervezetek közpénzből történő alapszintű működésének finanszírozására vonatkozó törvényi szabályozás megvalósulását.”

4. §

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 2. § (1) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„2. § (1) Ha a magánszemély az adójának legalább az 1. § (4) bekezdése szerinti valamelyik százalékról rendelkezett, és rendelkezésének teljesítése megtörtént, a teljesítés szerinti összeg kizárólag abban az esetben módosítható, ha a módosítás vagy módosítások által a teljesítés szerinti összeg kedvezményezettenként legalább ötezer forinttal növekszik, és a rendelkező nyilatkozat évét követő év július 31. napjáig”.

5. §

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 2. § (2) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(2) Az adóhatóság a rendelkező nyilatkozat évét követő év szeptember 30. napjáig a 4. § (1) bekezdése szerinti kedvezményezettnak átutalja az (1) bekezdés a)-b) pontja szerinti többletadóbefizetés 1. § (4) bekezdésében meghatározott százalékos mértékének megfelelő összeget, a 4/A. § (1) bekezdés b) pontja szerint meghatározott kiemelt előirányzat kezeléséért felelős fejezetnek pedig adatot szolgáltat ezen összegről. A 4/A. § (1) bekezdés a) pontja szerinti

kedvezményezettnek az egyházakkal való kapcsolattartás koordinációjáért felelős miniszter a 6/B. § (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően utalja át az (1) bekezdés a)-b) pontja szerinti többletadóbefizetés 1. § (4) bekezdésében meghatározott százalékos mértékének megfelelő összeget. Az utalás csak abban az esetben teljesíthető, ha az (1) bekezdés a)-b) pontjaiban foglaltak szerinti adóhatósági határozatból, illetve önellenőrzésből egyértelműen megállapítható az összevont adóalap adójának, illetve a levonandó kedvezményeknek az összege.”

6. §

A társasági adóról és az osztalékadóról az 1996. évi LXXXI. törvény 7. § (1) bekezdés z) pontja helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„z) a közhasznú szervezetnek, a közhasznú szervezettel kötött adományozási szerződés keretében, az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló törvény szerinti közhasznú tevékenység támogatására, a Magyar Kármentő Alapnak, a Nemzeti Kulturális Alapnak, továbbá a mezőgazdasági termelést érintő időjárás- és más természeti kockázatok kezeléséről szóló 2011. évi CLXVIII. törvény 7. § (1) bekezdése szerinti mezőgazdasági kockázatkezelési pénzeszköz (a továbbiakban: Kárenyhítési Alap) javára önkéntesen, nem jogszabályi kötelezés alapján vagy a felsőoktatási intézménynek felsőoktatási támogatási megállapodás keretében az adóévben visszafizetési kötelezettség nélkül adott támogatás, juttatás, térítés nélkül átadott eszköz könyv szerinti értékének, térítés nélkül nyújtott szolgáltatás bekerülési értékének za) 75 százaléka – tartós adományozási szerződés keretében 100 százaléka – közhasznú szervezet, zb) 50 százaléka a Magyar Kármentő Alap, a Nemzeti Kulturális Alap, továbbá a Kárenyhítési Alap, zc) 50 százaléka felsőoktatási intézmény felsőoktatási támogatási megállapodás alapján történő támogatása esetén, de együttesen legfeljebb az adózás előtti eredmény összege”.

7. §

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény 41. §-a helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„Közcélú adományok kedvezménye 41. § (1) Az összevont adóalap adóját csökkenti a kedvezményezett javára juttatott közcélú adomány kedvezménye. (2) Kedvezményezettnek minősül a) a magánszemély felajánlása évének első napja előtt legalább aa) két évvel korábban bíróság által nyilvántartásba vett – az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény (a továbbiakban: Civil tv.) szerinti – egyesület (kivéve a 4/A. § (1) bekezdés a) pontja alapján kedvezményezettnek minősülő szervezetet, a pártot, biztosító egyesületet, munkaadói és munkavállalói érdekképviseleti szervezetet), ab) két évvel korábban bíróság által nyilvántartásba vett alapítvány, közalapítvány, ha belföldi székhelyű és nyilatkozata szerint közhasznú tevékenységet végez, továbbá alapszabálya, alapító okirata szerint megfelel a Civil tv. 34. § (1) bekezdés d) pontja szerinti feltételnek. (3) A közcélú adomány kedvezménye a befizetett összeg 75 százaléka, de legfeljebb százezer forint.

8. §

A személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény 1. § (4) és (5) bekezdése helyébe az alábbi rendelkezés lép:

„(4) A magánszemély külön-külön nyilatkozatban rendelkezhet befizetett adójának

a) három százalékaról a 4. §-ban, b) további egy százalékaról pedig a 4/A. §-ban meghatározottak közül kiválasztott egy-egy kedvezményezett javára. (5) A befizetett adó fentiekben meghatározott százalékaikról csak teljes egészében lehet rendelkezni.”

9. §

Eza törvény a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

Általános indokolás

A külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló 2017. évi LXXVI. törvény alaptörvény-ellenes rendelkezéseket tartalmaz, mert alkalmas egyes civil szervezetek megbélyegzésére. Az Európai Bíróság 2020. június 18-án kelt (ECLI:EU:C:2020:476) ítélete szerint: „Magyarország azáltal, hogy elfogadta a külföldről támogatott szervezetek átláthatóságáról szóló 2017. évi LXXVI. törvény azon rendelkezéseit, amelyek nyilvántartásba vételi, bejelentési és közzétételi kötelezettségeket írnak elő a bizonyos összeghatárt meghaladó mértékű külföldi támogatásban közvetlenül vagy közvetve részesülő civil szervezetek egyes kategóriái tekintetében, és szankciókat helyeznek kilátásba az e kötelezettségeknek eleget nem tevő szervezetekkel szemben, a civil szervezeteknek nyújtott külföldi adományok vonatkozásában hátrányosan megkülönböztető és indokolatlan korlátozásokat vezetett be, és ezzel megsértette az EUMSZ 63. cikk, valamint az Európai Unió Alapjogi Chartája 7., 8. és 12. cikke alapján fennálló kötelezettségeit.” Mindezek alapján a hivatkozott jogszabályt hatályon kívül kell helyezni.

Az egyesülési jogról, a közhasznú jogállásról, valamint a civil szervezetek működéséről és támogatásáról szóló 2011. évi CLXXV. törvény módosításáról szóló törvény lenne hivatott elősegíteni a civil szervezetek működését. A jelenlegi kormányzat által elkészített szabályozás ugyanakkor ez a szerepet nem tudja betölteni: sem a civilek bevonása, sem a független civil kontroll nem valósul meg a pénzek allokálásáért felelő Nemzeti Együttműködési Alap kapcsán. Ezért jelen javaslat kötelezi a Kormányt a kor követelményeinek megfelelő, civil kontrollt biztosító szabályozás előkészítésére.

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (a továbbiakban: Szja tv.) 45. §-a értelmében a magánszemély külön törvényben rögzített mértékben, megjelölt kedvezményezett(ek) javára nyilatkozatban rendelkezhet a befizetett adó levonások után fennmaradó meghatározott részéről, amelynek átutalásáról az állami adó- és vámhatóság a külön törvényben meghatározott szabályok szerint gondoskodik. A felhatalmazás alapján a személyi jövedelemadó meghatározott részének az adózó rendelkezése szerinti felhasználásáról szóló 1996. évi CXXVI. törvény rendelkezik arról, hogy a magánszemélyek a jövedelemadójuk 1-1%-ának felajánlásáról mely szervezetek javára és milyen eljárás keretében jogosultak dönteni.

A társasági adóról és az osztalékadóról az 1996. évi LXXXI. törvény (tao. törvény) rendelkezik a társasági adókötelezettség hatálya alá eső adóalanyok által felajánlott adomány fogalmáról, a felajánlás után igénybevehető adókedvezmény mértékéről és módjáról.

A személyi jövedelemadóról szóló 1995. évi CXVII. törvény (Szja. törvény) korábban ismerte a magánszemély közcélú adományozása után igénybevehető – korlátolt összegű – adókedvezmény intézményét, amelyet azonban 2009-től fokozatosan kivezettek a szabályozásból. (A korábban hatályos 41. §.)

Az elmúlt évtized hatalomgyakorlásának következményeként a civil szervezetek forrásai elapadtak, így sok közérdekű tevékenységet végző szervezet alapműködése is veszélybe került.

A civil szervezetek alapműködése finanszírozásának egyik lehetősége az, hogy az eddig 1% helyett lehetőséget teremt a jogalkotó, hogy az állampolgárok jövedelemadójuk 3 %-áról rendelkezessenek a civil szervezetek vagy a törvényben meghatározott egyéb, közérdekű szervezetek (pl.: Magyar Tudományos Akadémia, Magyar Állami Operaház, Magyar Országos Levéltár, Országos Széchényi Könyvtár stb.) javára.

Ugyancsak szükséges módosítani a tao. törvényt annak érdekében, hogy a civil szervezetek (és egyes, jellemzően kulturális szervezetek) részére felajánlott adomány esetén az adózás előtti eredmény csökkenthető legyen, így a tao. hatálya alá tartozó szervezetek ezáltal is ösztönözve legyenek a további adományozásokra.

Szintén szükségesnek mutatkozik a magánszemélyek közcélú adományához kapcsolódó adókedvezmények visszaemlése az adójogszabályokba: a korábbi megoldáshoz hasonló módon, de azt meghaladó mértékben, az adományként juttatott összeg 75%-a fogja képezni a közcélú adomány kedvezményét.

Részletes indokolás

1. §

Az új 6. § rendelkezik a törvény hatályon kívül helyezéséről.

2. §

Az új 7. § rendelkezik a nyilvántartások megszüntetéséről, és a jogellenesen tárolt adatok törléséről.

3. §

Az új paragrafus a törvény Átmeneti rendelkezései közé illeszti és a Kormány feladatául jelöli ki az új törvényi szabályozás előkészítését. Az így kidolgozandó új javaslatnak egyrészt alkalmasnak kell lennie arra, hogy biztosítsa a civil részvételt és a civil ellenőrzést a NEA kapcsán, másrészt megnyugtató módon rendezze a civil szervezetek finanszírozásának egyes kérdéseit.

4-5. §

Jogtechnikai pontosítás.

6. §

A tao. törvény megfelelő szakaszának módosításának a célja az, hogy a civil szervezetek (és egyes, a törvényben meghatározott más szervezetek és alapok) javára történő adományozás esetén az adózás előtti eredmény csökkenthető legyen.

7. §

Az szja. törvény korábbi szövege az összevont adóalap csökkentésével ösztönözte a magánszemélyeket a közcélú adományozásra. A korábbi szabályozás aktualizált és harmonizált szövegének a visszaillesztése elengedhetetlen ahhoz, hogy a magánszemélyek adakozó hajlandóságát növelje. A közcélú adomány 75 %-a, de legfeljebb százezer forint az összevont adóalapot csökkenti, így közvetett adókedvezménynek minősül. A közcélú adomány fogalmát nem szükséges külön definiálni, mert azt az áfa-törvény 9/A. §-a már tartalmazza.

8. §

Az új szakasz rendelkezik arról, hogy a civil szervezetek (és egyes, a törvényben meghatározott más, elsősorban kulturális, tudományos és oktatási tevékenységet végző szervezetek) javára személyi jövedelemadó 3%-a ajánlható fel a korábbi 1 %-os felajánlás helyett.

9. §

Hatályba léptető rendelkezések.